

[Ahlmann-Ohlson]

Der har i den allerførste offentlige debat om gensplejsning været stor forvirring om mulighederne for og konsekvenserne af gensplejsning. Ændring af arveanlæg for mikroorganismer, som der er tale om i den industrielle gensplejsning, er blevet blandet sammen med ændring af menneskelige arveanlæg, og de to ting har meget lidt med hinanden at gøre. Der er selvfølgelig en teknologisk sammenhæng, men etisk – det er det helt afgørende aspekt i denne sag – er de to ting vidt forskellige. Når man taler om ændringer af menneskelige arveanlæg, må og skal det etiske spørgsmål og aspekt nødvendigvis være det altdominerende.

Det kan være nyttigt at slå fast, at enhver international fremtidsstudie forudsiger, at bioteknologien vil kunne medføre lige så store og revolutionerende fremskridt i 1990'erne, som mikroelektronikken har gjort det i 1980'erne. For begge disse teknologiers vedkommende er der tale om et lille forbrug af råvarer og et stort forbrug af veluddannet arbejdskraft med henblik på at skabe produkter med stor værditilvækst. Der er med andre ord tale om teknologier, der ligger helt naturligt for et råstoffattigt land som Danmark.

Danmark har måske endda endnu mere baggrund for en fremtrædende placering inden for bioteknologien, end vi har inden for mikroelektronikken. Vi har en århundredlang tradition for forædling af landbrugsafgrøder. Vi har store industrivirksomheder, der er baseret på traditionelle bioteknologiske metoder. Vi har på de højere læreanstalter tradition for forskning inden for dette område, så vi står som samfund vel rustet til at forfølge de mange muligheder.

Vi tror, at bioteknologien er et område, det danske samfund bør satse på, og på dette som på alle andre nye teknologiområder må denne satsning selvfølgelig gennemføres på en sådan måde, at der skabes den største sikkerhed for mennesker og miljø i forbindelse med udviklingen.

Denne samtidige satsning på teknologisk udvikling og hensyntagen til mennesker og miljø er ikke noget nyt for det konservative folkeparti. Det er den ånd, der f.eks. var årsagen til, at det konservative folkeparti sammen med socialdemokratiet vedtog den første miljøbeskyttelseslov her i landet i 1973.

Vi har som nævnt en århundredgammel bioteknologisk forskning og produktion. Den nye bioteknologiske metode, som har fået navnet industriel gensplejsning, er en metode, hvorved man i industrien ændrer mikroorganismers arveanlæg med henblik på at fremstille produkter, det være sig lægemidler eller fødevaringredienser, som man ellers ikke kan fremstille eller kun kan fremstille med væsentlig vanskeligere og dyrere metoder. Der er altså dels tale om fremstilling af nye produkter, der skal opfylde reelle behov i samfundet, dels om at billiggøre produktionen af velkendte produkter, som forbrugerne altså vil kunne få billigere i fremtiden.

Når SF i sin forespørgsel nævner sikkerheden for mennesker og miljø, må det vel forstås således, at der er tale om at sikre mod skader uden for virksomhederne. Jeg tror, det er almindelig anerkendt, at den eksisterende arbejdsmiljølovgivning rummer alle de muligheder, der er nødvendige for at sikre det enkelte menneske på arbejdspladserne, på læreanstalterne og i virksomhederne, hvor man arbejder med industriel gensplejsning.

For så vidt angår sikringen mod skader uden for virksomhederne er vi tilbøjelige til at mene, at den eksisterende miljølovgivning, eventuelt med en række tilpasninger, også stort set er tilstrækkelig, men – der er et stort men – der hersker i befolkningen stor usikkerhed om den risiko, der måtte være forbundet med gensplejsning.

Vi skal her i folketinget tage hensyn til såvel de klare videnskabelige kendsgerninger som de menneskelige reaktioner. Vi skal sikre, at vi har en lovgivning, der muliggør fremskridt, samtidig med at befolkningen skal være tryk ved disse fremskridt. Derfor finder vi fra konservativ side, at det vil være hensigtsmæssigt, at der inden for miljøministeriets område bliver gennemført en gensplejningslovgivning, der giver befolkningen tryghed, samtidig med at en sådan lovgivning kan skabe større klarhed for de virksomheder, som skal have godkendt ny produktion.

Vi er fra konservativ side helt enige i miljøministerens afvisning af det i gensplejningsudvalgets betænkning foreslåede genetnologiske råd. Det vil være ansvarsforflygtigelse og skabe rod og usikkerhed, hvis et sådant råd skal inddrages i administrationen. I vores samfundssystem er ministre ud-